

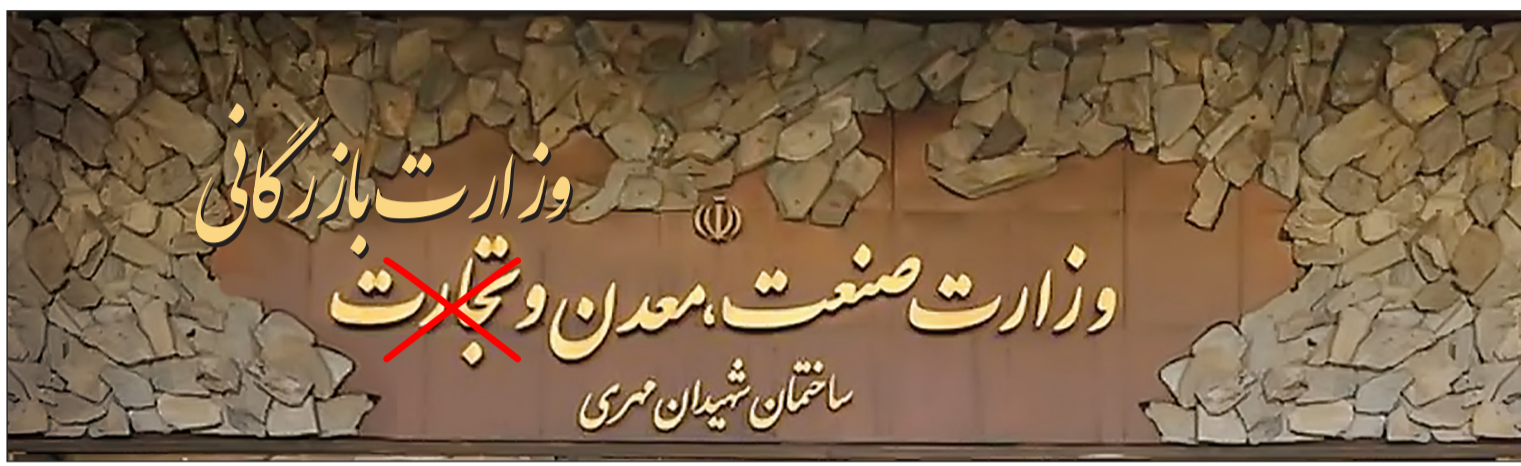

۲۱ محصول
راهبردی جدید
در زنجیره ارزش
متانول

صفحه ۳

داستان یک جدایی

گزارش صنایع پتروشیمی از طرح تشکیل وزارت بازرگانی و تأثیر آن بر صنعت

مهدوی ابهر؛ دبیر انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی ایران: در وزارتخانه صمت مشکلات متعددی وجود دارد که باید در جهت رفع آنها قدم برداریم. در جهت عقد قراردادهای خارجی هم یک وزیر که قدرت هر سه نهاد تولید، واردات و صادرات را برعهده دارد، توانایی چانه‌زنی بیشتری دارد و نتیجه مطلوب‌تری دست خواهد داد.

مجتبی صفایی؛ نایب‌رئیس وسخنگوی اتاق اصناف ایران: طرح تشکیل وزارت بازرگانی باید زودتر از این‌ها داده می‌شد. وقتی یک وزارتخانه به‌عنوان وزارت بازرگانی با اختیارات از پیش تعیین‌شده تشکیل شود، می‌توان توقع داشت بحث ساماندهی بازار به نتیجه مطلوب برسد و حوزه تجارت و بازرگانی هم صاحب پیدا کند.

محمد رحمانی؛ استاد دانشگاه و مشاور صنعت پتروشیمی: ایجاد دوباره وزارت بازرگانی که قبلاً توسط دولت در وزارتخانه‌های صنعت و معدن ادغام شده است، اقدام درستی نیست و کمکی به رونق تجاری و بازرگانی خارجی نخواهد کرد و در مقابل بروکراسی و دیوان‌سالاری را افزایش خواهد داد.

سعید ترکمان؛ رئیس هیأت‌مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران: با توجه به شرایط فعلی کشور، زمان مناسبی برای ورود به این تقسیم‌بندی‌ها نیست. به ویژه با توجه به اینکه بعضی از صنایع، مواد اولیه را وارد می‌کنند و برخی تولیدکنندگان هم از مواد اولیه تولید داخل استفاده می‌کنند.

محمد علی طباطبایی | طرح تشکیل وزارت بازرگانی نخستین بار نیست که مطرح می‌شود، مانند بسیاری از طرح‌های قدیمی که هر از چندگاهی داغ می‌شوند و مدتی اذهان عمومی و اخبار را به خود مشغول می‌کنند، این بار هم قرعه به نام سناریوی تکراری تشکیل وزارت بازرگانی افتاده است. وزارتخانه‌ای که ۱۰ سال قبل یعنی در تاریخ ۱۲ تیرماه سال ۱۳۹۰ با هدف کوچک کردن بدنه دولت، تقویت فرآیند تنظیم بازار، تأمین مواد اولیه و محصولات مورد نیاز، رونق واردات و صادرات، پیشگیری از اقدامات رانتی در این حوزه و هماهنگی بخش‌های تولید و تجارت، با موافقت نمایندگان مجلس و اعضای شورای نگهبان، با «وزارت صنایع و معادن» ادغام شد و از آن تاریخ تاکنون، این دو وزارتخانه در قالب وزارت «صنعت، معدن و تجارت» یا به اختصار وزارت «صمت»، به فعالیت خود ادامه می‌دهند. اما اخیراً بحث احیای وزارت بازرگانی برای پنجمین بار طی ۱۰ سال اخیر در دستور کار مجلس قرار گرفته، این در حالی است که پیش از این در دولت حسن روحانی هم، لایحه‌ای مبنی بر تفکیک بخش بازرگانی از وزارت صمت، سه‌بار در صحن علنی مجلس رد شده بود و نهایتاً بار چهارم، در مهرماه ۱۳۹۸، پس از اخذ نظر مثبت اکثریت نمایندگان مجلس، به علت مغایرت تبصره (۱) این طرح با اصول ۸۵ و ۱۳۳ قانون اساسی، از کسب تأییدیه شورای نگهبان باز مانده بود. با این حال این طرح در تاریخ پنجم تیرماه ۱۴۰۱ با موافقت دولت سیزدهم مواجه شد و قرار است شانس خود را بار دیگر امتحان کند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد، دلایل دولت برای تفکیک امور بازرگانی از بخش‌های تولیدی کافی نیست. با این حال این طرح هم مانند بسیاری از طرح‌های دیگر موافقان و مخالفان خود را دارد که در این گزارش به صورت اجمالی، نگاهی به نظرات موافقان و مخالفان طرح انداخته شده است.

زمان مناسبی برای تفکیک نیست

در حالی که تلاش‌ها برای تشکیل وزارت بازرگانی ادامه دارد، فعالان بخش خصوصی و صنایع پایین‌دستی معتقدند؛ این اتفاق به سود آن‌ها نیست. چندی پیش سعید ترکمان؛ رئیس هیأت‌مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، در مصاحبه‌ای اعلام کرد که زمان مناسبی برای تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صمت نیست. او درباره ارزشیابی خود از بحث تفکیک بخش تجارت از صنعت و معدن و احیای وزارت بازرگانی، گفت: من معتقد هستم با توجه به شرایط فعلی کشور و جمیع جهات، زمان مناسبی برای ورود به این تقسیم‌بندی‌ها نیست. به ویژه با توجه به اینکه بعضی از صنایع، مواد اولیه را وارد می‌کنند و برخی تولیدکنندگان هم از مواد اولیه تولید داخل استفاده می‌کنند.

این فعال صنعت پلیمر، با اشاره به تغییراتی که با آمدن دولت سیزدهم و وزیر صمت در ساختار وزارت صمت روی داده است، گفت: تغییرات اساسی در چهار معاونت وزارت صمت صورت گرفته است که هزینه آن را صنعتگران پرداخت کرده‌اند. ای‌کاش حال که این هزینه‌ها پرداخت شده و این کار که تا حدودی اصلاح و به‌روزی شده، صنعتگران بتوانند نتایج آن را ببینند و صنعتگر و فعال بخش خصوصی مثل موش آزمایشگاهی نباشند، چرا که به خاطر داریم؛ سالی که ادغام این دو وزارتخانه اتفاق افتاد تا حدود یک‌سال اعضای انجمن‌ها دچار مشکلات عدیده بودند تا این ساختار منفک شده، بتواند کارش را درست انجام دهد.

موافقان به دنبال احیای همه‌جانبه وزارت بازرگانی

مجتبی صفایی؛ نایب‌رئیس وسخنگوی اتاق اصناف ایران، معتقد است: طرح تشکیل وزارت بازرگانی باید زودتر از این‌ها داده می‌شد. او در توضیح این اظهار نظر، گفت: تاکنون تخصص اکثر وزرای صمت در حوزه تجارت را از نزدیک لمس کرده بودند، این وضعیت باعث شد حوزه تجارت از جمله کسب‌وکارها، اصناف و بنگاه‌های اقتصادی کوچک، مغفول واقع شوند. او با بیان اینکه مجلس هم باید در ضلع دوم تصویب این لایحه به درستی ایفای نقش کند، بیان کرد: وضعیت امروز کشور وضعیتی نیست که با دست‌به‌دست کردن مسؤولیت‌ها و اختیارات، بخواهیم از زیر کار در برویم. اما وقتی یک وزارتخانه به‌عنوان وزارت بازرگانی با اختیارات از پیش تعیین‌شده تشکیل شود، می‌توان توقع داشت بحث ساماندهی بازار به نتیجه مطلوب برسد و حوزه تجارت و بازرگانی هم صاحب پیدا کند.

نایب رئیس اتاق اصناف ایران، با بیان اینکه در شرایط امروز کشور، احیای وزارت بازرگانی یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است، اظهار کرد: البته در صورت تشکیل وزارت بازرگانی، باید همه حوزه‌های مرتبط با بحث تجارت و بازرگانی از جمله؛ حوزه‌های کشاورزی که با قانون به وزارت جهاد منتقل شده، زیر چتر همین وزارتخانه قرار گیرد. به گفته وی، اگر قرار باشد فقط بخش بازرگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت جدا شود و شرکت بازرگانی دولتی

همچنان زیر نظر وزارت جهاد کشاورزی باشد عملاً اتفاق خاصی نمی‌افتد، چرا که متغیرهای متعددی بر واردات و صادرات مؤثر است که باید بدنه تجاری هماهنگ باشد. نایب رئیس اتاق اصناف ایران، پیشنهاد کرد که حتی گمرک هم به وزارت بازرگانی اضافه شود تا بتوان مسؤولیت و پاسخگویی خاص را از این وزارتخانه طلب کرد.

حسین رجایی؛ نماینده مردم لنجان در مجلس شورای اسلامی، یکی دیگر از موافقان طرح تشکیل وزارت بازرگانی است، او در خصوص تفکیک وزارت صنعت،

معدن و تجارت، گفت: وزارت صمت از بزرگ‌ترین وزارتخانه‌های دولت محسوب می‌شود زیرا حوزه‌های بازرگانی، صنعت و معدن در اختیار این وزارتخانه است اما در شرایط اقتصادی فعلی، بحث واردات و صادرات عمده کشور در اختیار وزارت صمت است، از این‌رو باید سیاست‌گذاری و مدیریت صحیح در حوزه صادرات، واردات و مدیریت دقیق و کارآمد صورت بگیرد.

رجایی افزود: در شرایط کنونی اقتصاد کشور و حجم بالای کار وزارت صمت، مدیریت ورودی‌ها و خروجی‌ها حتی ارزشهای تخصصی در واردات و ورود ارز به کشور در حوزه صادرات در اختیار این وزارتخانه است. در یک دوره، این وزارتخانه تجمیع به‌عنوان وزارت صنعت، معدن و تجارت فعالیت کرد اما کارایی مطلوبی نداشته است، زیرا به حدی این دستگاه عریض شده که حتی اگر شخص وزیر در طول ماه بخواهد به امورات معاونان و رؤسای سازمان‌های زیرمجموعه رسیدگی کند و مسائل و مشکلات آن‌ها را بررسی کند، نمی‌تواند. او با بیان اینکه پیشنهاد تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تشکیل وزارت بازرگانی در دولت قبل نیز مطرح شد، اضافه کرد: مجدد این بحث در دولت سیزدهم هم مطرح شد که وزارت صنعت، معدن و تجارت تفکیک و وزارت بازرگانی تشکیل شود. در حال حاضر کشور از ظرفیت معدن سرشار نتوانسته بهره‌برداری درستی داشته باشد، همچنین آن‌گونه که باید حوزه صنایع، پشتیبانی نشدند و از طرفی در حوزه بازرگانی وضعیت بازار و صادرات و واردات نامطلوب است.

این نماینده مجلس، گفت: سیاست‌گذاری، ریل‌گذاری و تنظیم در حوزه وزارت صمت باید صورت بگیرد. معتقدم جداسازی این وزارتخانه، کمک خوبی در جهت تنظیم بازار در حوزه بازرگانی، تأمین مایحتاج عمومی مردم و نیازهای کشور می‌کند و از طرفی در زمینه تولید، اشتغال، کارآفرینی، ثروت‌افزایی و تولید ارزش‌افزوده برای کشور به یک وزارتخانه در حوزه صنعت و معدن که پیگیر امور باشد، نیاز ضروری است. از این‌رو با تشکیل وزارت بازرگانی و تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت موافق هستم.

رجایی؛ در شرایط کنونی اقتصاد کشور و حجم بالای کار وزارت صمت، مدیریت ورودی‌ها و خروجی‌ها حتی ارزشهای تخصصی در واردات و ورود ارز به کشور در حوزه صادرات در اختیار این وزارتخانه است

گزارش

دومین همایش توسعه صادرات صنایع پلیمری برگزار شد

در این همایش یک روزه که در اصفهان برگزار شد، عوامل تأثیرگذار بر تسهیل صادرات صنایع پلیمری در بخش‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفت.

صفحه ۶

DOW از برُم تا سیلیکون

شرکت پتروشیمیایی داو؛ با بیش از ۱۲۵ سال قدمت، یکی از بزرگ‌ترین پتروشیمی‌های جهان با طیف گسترده‌ای از محصولات تولیدی است. هر چند داو در کارنامه خود بخش‌های تاریکی هم دارد.

صفحات ۴ و ۵

یادداشت

پرونده میانکاله را محیط زیست بست

سید علی ضیائی | پتروشیمی میانکاله را می‌توان یکی از پرماجرا ترین و پر مناقشه‌ترین پروژه‌های صنعتی ایران دانست. پروژه‌ای که هفته گذشته، علی سلاجقه؛ رئیس سازمان محیط‌زیست، در حاشیه نمایشگاه هم‌افزایی مدیریت ایران درباره آن، گفت: با قطعیت می‌گویم که پرونده توسعه پتروشیمی در میانکاله برای همیشه بسته شد و دیگر شاهد چنین فعالیت‌هایی در این منطقه نخواهیم بود. همین دو جمله اما همین خبر و گوینده آن از چند جهت حائز اهمیت است. اول آن‌که؛ با وجود اینکه شخص رئیس دولت فعلی، وزیر کشور، دستگاه قضا و دادستانی کل، برای توقف پروژه دستور داده بودند اما اعتبار اعلام بسته شدن پرونده، نه به سازمان محیط‌زیست دولت سیزدهم رسید و نه هیچ مقام رسمی دیگر. گویا سازمان محیط‌زیست در دولت سیزدهم شأن و جایگاه ممتازی حداقل نسبت به دولت قبل دارد.

دوم؛ بحث انتخاب درست برای جایگاه درست است. هر جا این اتفاق رخ ندهد، ملاحظات دیگری بر اولویت و مأموریت جایگاه سازمانی غلبه خواهد کرد. کما اینکه در سازمان محیط‌زیست عیسی کلانتری؛ این اتفاق افتاد. مورد بعدی اینکه؛ قطعاً مدیران متخصص جوان و مسلط به دانش روز در توسعه صنعت، با تمام پیوسته‌های اقتصادی، محیط‌زیستی، فرهنگی و اجتماعی آن، طرح‌های جدیدتری برای ارائه دارند نه مثل چنین طرحی که پیش از انقلاب هم با ممانعت سازمان محیط‌زیست وقت و تو شده بود.

در نهایت مناقشات میانکاله می‌توانست ضربه‌ای باشد به وجهت صنعت پتروشیمی. صنعتی که در بدنه آن دغدغه، تلاش، پژوهش‌ها و مطالعات محیط‌زیستی با استانداردهای روز در حال انجام است. علت تفکیک سازمان‌ها، هم‌افزایی در حصول نتیجه با وجود تضارب آراست که در نهایت به نفع کشور خواهد بود و نه در کنار رفتن یکی به نفع دیگری.

سردبیر

**افزایش ۷۰ تا ۸۰ درصد
عرضه ارز صادراتی
نسبت به سال گذشته**

جواد اوجی: پتروشیمی‌ها در چهار ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه پارسال ۷۰ تا ۸۰ درصد بیشتر ارز آور بودند. ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی ۹۲ تا ۹۳ میلیون تن در سال است که تلاشمان این است با بهره‌برداری از طرح‌های جدید تا پایان این دولت این رقم را به ۱۴۰ میلیون تن در سال برسانیم.

داستان یک جدایی

گزارش صنایع پتروشیمی از طرح تشکیل وزارت بازرگانی و تأثیر آن بر صنعت

وزیر یا وزارتخانه؟

نگاه

آرین حسینی اوزارت صنعت، معدن و تجارت، از تیرماه ۱۳۹۰ با هدف کوچک‌سازی دولت و با ادغام دو وزارتخانه «صنایع

و معدن» و «بازرگانی» تشکیل شد. در دولت قبل هم یکبار تلاش شد تا دوباره این وزارتخانه تفکیک شود. حتی مجلس دهم هم سال ۹۸ طرحی را برای جدا کردن بخش بازرگانی از وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت تصویب کرده بود. اما در شرایط فعلی اقتصاد و دولتی که یک سال مستقر شده است و نیاز به تثبیت مسؤلیت‌ها و برنامه‌های خود دارد، اقدام برای تشکیل وزارت بازرگانی می‌تواند تعلق یا تعویق در تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات به همراه داشته باشد.

شاید بد نباشد بدانیم که چه کسانی از اعضای وزرای دولت سیزدهم نیز، طی سال‌های اخیر مخالفت خود را با تشکیل وزارت بازرگانی به طرز مختلف اعلام کردند. یکی از آنها سیداحسان خاندوزی است که در دوران نمایندگی مجلس یازدهم، تشکیل این وزارتخانه را به ضرر تولید داخلی اعلام کرده بود.

خاندوزی؛ در این خصوص گفته بود که سیاست‌های صنعتی و تجاری باید هر دو در یک نظام سیاست‌گذاری و در یک وزارتخانه شکل بگیرد و تفکیک این دو، ناهماهنگی ایجاد خواهد کرد. همچنین تجربه سال‌های ادغام وزارت صمت بسیار موفق‌تر از تجربه سال‌های مستقل بودن وزارت بازرگانی است و دولت باید به جای واگرایی سیاست‌های صنعتی و تجاری به دنبال همگرایی این دو سیاست باشد.

نفر بعدی، سیدرضا فاطمی‌امین؛ وزیر کنونی صمت است که در زمان ادغام وزارت صمت، نماینده وزارت صمت برای انجام فرآیندهای ادغام این وزارتخانه‌ها انتخاب شده بود و در سال ۱۳۹۳ با انتشار کتاب‌هایی با عنوان «برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت» و

«برنامه راهبردی زنجیره تأمین فرآورده‌های غذایی» جزء تئورسیسین‌های حذف وزارت بازرگانی بوده است.

او همچنین ۲۹ آذرماه سال ۱۴۰۰ در خصوص ساختارهای جدید وزارت صمت گفته بود که وزارت صمت در ساختار جدید متولد شد. ۱۰ سال پیش فقط تجمیعی داشتیم و ادغام واقعی صورت نگرفته بود و وزارت صنعت، معدن و تجارت در واقع وزارتخانه‌ای یکپارچه نبود، بلکه چندبخشی بود که الان یکپارچه‌گی در آن اتفاق افتاده است.

این در حالی است که همین هفته گذشته، صدیف‌بدری؛ عضو کمیسیون عمران مجلس، اعلام کرد: دولت هنوز لایحه تفکیک وزارت صمت را به مجلس ارائه نکرده است، ما همچنان به قول و وعده رئیس‌جمهور مبنی بر ارائه لایحه تفکیک وزارت صمت احترام قائل هستیم. اگر لایحه تفکیک وزارت صمت به مجلس ارائه نشود، ما بسر روی حرفمان خواهیم ماند و استیضاح وزیر صمت را مطرح خواهیم کرد. دولت، یا فرد مناسبی را برای مدیریت این وزارتخانه پیدا نمی‌کند و یا نمی‌خواهند این مسئله عملیاتی شود. با این حال باید در این بخش تعیین تکلیف شود، چرا که شرایط فعلی جوابگوی نیازها نیست. به نظر می‌رسد؛ علاوه بر ایده موافقان طرح تفکیک در اصلاح ساختار وزارتخانه‌ای، مسئله فدرال وزارتخانه صمت خیلی پررنگ‌تر است.

یا تفکیک یا تغییر وزیر!

وزارت
صنعت
و معدن

تجارت
معدن
صنعت
وزارت

وزارت
بازرگانی

ادامه از صفحه اول مخالفان طرح: گسترده شدن ساختار اداری راه حل نیست

محمدتقی نقدعلی؛ نماینده مردم خمینی‌شهر در مجلس شورای اسلامی که از مخالفان طرح تشکیل وزارت بازرگانی است بر این موضوع تأکید دارد که نباید کم‌کاری در عرصه‌های مدیریتی را با تغییر در ساختار اداری رفع کرد، زیرا این موضوع اشتباه است. او گفت: گسترده شدن ساختار اداری راه حل اصلی نیست، این اقدام جز اینکه از نظر هزینه‌های اداری و تفکیک ساختمان‌ها، هزینه‌ای بر بیت‌المال تحمیل می‌کند، ثمره دیگری ندارد. محمدتقی نقدعلی؛ افزود: متأسفانه اکنون در کشور نهادهایی فعال هستند که موازی‌کاری بسیاری دارند، به طور مثال ارشاد باید با اوقاف و امور خیریه، امور مساجد و سیاست‌گذاری ائمه جمعه ادغام شود؛ در بسیاری از نهادها دیگر نیز باید این اقدام صورت بگیرد. تعداد ارگان‌ها نمی‌تواند مشکلات را رفع کند، باید در

بازرگانی باید در خدمت تسهیل فعالیت‌های تولیدی حوزه صنعت، کشاورزی و سایر فعالیت‌های درون اقتصاد ملی قرار بگیرد و تفکیک وظایف نه تنها ضروری نیست، بلکه می‌تواند به زیان تولید داخلی هم منجر شود

کردن دولت بوده است و طبیعتاً دلایلی موقتی برای ادغام این وزارتخانه در آن زمان با توجه به تعدد شکایات وجود داشته است و الان هم من به عنوان یکی از اعضای انجمن کارفرمایی و از بالادست موافق این جداسازی نیستم. در وهله اول جداسازی نیازمند هزینه‌های بیشتر برای دولت خواهد شد. این هزینه‌ها شامل ساختمان و ایجاد آن، نیرو و تشکیلات مرتبط می‌باشند و به نظر من وزارت صمت به عنوان مولی سه بخش تولید، واردات و صادرات، این قابلیت را دارد که به صورت هم‌زمان مدیریت کند و بعداً است که به صورت تفکیکی مدیریت صحیحی در این رابطه صورت بگیرد.

موافقان فکر می‌کنند؛ اگر به صورت جداگانه این دو وزارتخانه عمل کنند در دل یک دولت هستند و هماهنگ خواهند بود اما اگر این هماهنگی می‌خواست شکل بگیرد در دولت‌های قبلی این اتفاق می‌افتاد. بنابراین باز هم مشکلاتی که در قبل وجود داشت،

بازرگانی به تعویق بیفتد. شما در نظر داشته باشید؛ بحث واردات و صادرات به صورت هم‌زمان و بدون توجه به نیاز کشور، با توجه به تصمیمات ناکارآمد مدیران باعث این شد که وزارت بازرگانی در وزارت صمت ادغام شود تا تصمیمات در رابطه با آن به صورت یکپارچه رخ دهد و به نوعی مدیریت شود که زمانی کالایی به اندازه کافی در کشور موجود است از واردات آن جلوگیری شود و در سوی مقابل صادرات هم تقویت گردد.

مهدوی‌اهر؛ در ادامه، از دلایل موافقان ادغام این دو وزارتخانه گفت و این گونه پاسخ خود را شرح داد: بسیاری از موافقان عنوان می‌کنند که تشریح ادغام وزارت بازرگانی با وزارت صمت منجر به بزرگ‌تر شدن و عدم تصمیمات درست در این باره شده است و تفکیک آن‌ها تصمیمات را در هر مورد تقویت خواهد کرد. اما آن‌ها به این مورد توجه نداشتند که هدف، کم کردن هزینه‌ها برای دولت و کوچک

به جهت ردیابی موافقت یا عدم موافقت از دل پتروشیمی‌ها، به سراغ دبیر انجمن صنعتی کارفرمایی صنعت پتروشیمی ایران رفتیم و در گفت‌وگویی کوتاه، نظر او را در این رابطه جویا شدیم.

او در ابتدا به فلسفه جداسازی وزارت صمت و بازرگانی در دولت‌های قبل اشاره کرد و گفت: تفکیک دو وزارتخانه صنعت و معدن از وزارت بازرگانی در گذشته منجر به مشکلات بسیاری از تجار و تولیدکنندگان به مجلس شکایت می‌کردند که در آن زمان واردات به نحوی صورت می‌گرفت که تولید داخلی در آن لحاظ نمی‌شد و مشکلات فراوانی را در این باره پیش می‌آورد. اما وزارت صمت پاسخگوی این موضوع نمی‌توانست باشد و به وزارت بازرگانی ارجاع داده می‌شد و وزارت صمت در این رابطه قدرت کافی برای تغییر مواضع را نداشت. به هر حال این قبیل اشکالات باعث شد که بحث تشکیل وزارت

بالادست هم
موافق تفکیک
نیست

جهان نگران آینده امنیت غذایی است

بحران غذا و رقابت اوره‌ای

از تحریم مذاکره می‌کنم تا شرکت‌های برزیلی بتوانند بدون متحمل شدن انتقام جویی از سوی آمریکا با ایران مذاکره کنند. این در حالی است که روسیه و بلاروس که از عمده‌ترین تولیدکنندگان کودهای شیمیایی هستند نیز، تحت تحریم‌های شدید غرب قرار گرفته‌اند. روسیه با صادرات هفت میلیون تن اوره، بزرگ‌ترین صادرکننده این کود شیمیایی کلیدی در جهان محسوب می‌شود و بلاروس نیز بازیگری مؤثر در بازار کودهای پتاس است.

و این یعنی اوره‌سازان ایرانی در چنین شرایطی فرصت دارند عرضه خود به بازارهای صادراتی را افزایش دهند. هر چند که التهاب قیمت جهانی اوره اندکی نسبت به ماه گذشته فروکش کرده است اما با تداوم وضعیت عرضه فعلی، قطعاً به زودی شاهد اتفاقات جدیدی در این عرضه خواهیم بود. در این میان باید دید روسیه و ایران در استفاده از شرایط معافیت‌های تحریمی یا دور زدن آنها به یک تفاهم دست خواهند یافت یا به رقیب یکدیگر تبدیل می‌شوند که خود این امر، می‌تواند در قیمت اوره در ماه‌های آینده تأثیرگذار باشد.

اوایل امسال کارلوس فرانکا؛ وزیر امور خارجه برزیل، در جریان یک جلسه علنی در کمیته روابط خارجی سنای کشورش، قانون‌گذاران برزیلی را در جریان دیدارش با آنتونی بلینکن؛ وزیر امور خارجه آمریکا قرار داد.

دسترسی به کودهای شیمیایی ایران به برزیل امکان خواهد داد، وابستگی خود به روسیه در این محصول را کاهش دهد. روسیه در حال حاضر تأمین‌کننده یک سوم کل تقاضای کود شیمیایی برزیل است. کارلوس فرانکا؛ خاطر نشان کرد که ایران ذخایر قابل توجهی از کودهای شیمیایی دارد که قصد دارد به برزیل صادر کند، زیرا حمله روسیه به اوکراین ظرفیت صادرات این محصول را محدود کرده است.

وزیر خارجه برزیل گفته است که خرید کود از ایران عملاً مبادله‌ای است، زیرا این وجوه به حسابی در برزیل واریز می‌شود و ایران از آن برای خرید لوازم پزشکی و مواد غذایی استفاده می‌کند.

وی گفت: «به همین دلیل است که من با آمریکا در زمینه معافیت

هفته گذشته قیمت اوره ایران با اندکی افزایش به رقم ۴۶۰ تا ۵۱۰ دلار در هر تن فوب رسید. قیمت اوره چین هم در محدوده ۴۷۰ تا ۴۹۵ دلار در هر تن فوب گزارش شده است. قیمت اوره برزیل و مصر (غیر اروپا) هم به ترتیب ۵۷۰ تا ۵۷۵ دلار در هر تن CFR و ۵۴۰ تا ۵۴۵ دلار در هر تن فوب گزارش شده است. بحران جهانی کودهای شیمیایی هم‌زمان با جنگ روسیه و اوکراین، در ماه‌های اخیر تشدید شده و نگرانی‌های بسیاری در سراسر صنعت پتروشیمی و غذایی جهان ایجاد کرده است. البته این بحران تنها جنگ اوکراین نیست و گزارش بانک جهانی نیز نشان می‌دهد از ماه آوریل سال ۲۰۲۰ تا ماه مارس ۲۰۲۲، قیمت کودهای شیمیایی بیش از سه برابر افزایش یافته است که شدیدترین افزایش ۲۳ ماهه از سال ۲۰۰۸ به این سو بوده است. در نتیجه این شرایط که با بحران کووید ۱۹، اختلال در زنجیره تأمین، افزایش بهای حامل‌های انرژی و جنگ اوکراین به وجود آمده، قیمت مواد غذایی به شکل تصاعدی در همه‌جا در حال افزایش بوده و باعث ایجاد نگرانی‌ها در باره افزایش گرستگی و امنیت غذایی در سراسر جهان شده است.

هرمز قلاوند؛ مدیر نظارت بر تولید شرکت ملی نفت؛ در صورت تحقق تفاهم نامه ۴۰ میلیارد دلاری ایران و روسیه، تولید گاز ایران ۱۵۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش می‌یابد. اجرایی شدن این تفاهم نامه به حفظ و نگهداشت تولید کنونی گاز و همین‌طور افزایش تولید گاز در کشور کمک خواهد کرد.

تولید گاز ایران ۱۵۰ میلیون مترمکعب در روز

دبیر جایزه تعالی صنعت پتروشیمی منصوب شد

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، با صدور حکمی، هادی شایق را به‌عنوان دبیر جایزه تعالی صنعت پتروشیمی منصوب کرد.

هادی شایق؛ مشاور و رئیس دفتر مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، متولد ۱۳۶۱ و دارای مدرک فوق لیسانس مهندسی شیمی با گرایش مهندسی فرآیند و دانشجوی دکتری مهندسی شیمی گرایش فرایندهای جداسازی و پدیده‌های انتقال است. گفتنی است؛ تاکنون هشت دوره جایزه تعالی در صنعت پتروشیمی براساس مصوبه هیأت مدیره شرکت ملی صنایع پتروشیمی با هدف سامان‌دهی پروژه‌های بهبود شرکت‌های پتروشیمی برگزار شده است که نهمین دوره آن براساس ویرایش ۲۰۲۰ EFQM اسفندماه سال جاری برگزار می‌شود.

انتصاب

عدم اجرای صحیح قانون پتروپالایشگاه‌ها

علیرضا ورناسری؛ عضو کمیسیون انرژی مجلس، با انتقاد از عدم اجرای دقیق و درست «قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی

انتقاد

نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی»، گفت: این قانون در مجلس دهم به تصویب رسید و در مجلس یازدهم ۹ تبصره به آن، به‌منظور رفع برخی از اشکالات و اجرای بهتر و تقویتش اضافه شد که «ارائه تنفس خوراک به سرمایه‌گذار مردمی» مهم‌ترین تغییری است که در اصلاحیه «قانون حمایت از صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» ایجاد شده و به نوعی این قانون با اضافه شدن ۹ تبصره مذکور تکمیل شد. اگر چه استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی برای ساخت پتروپالایشگاه‌ها در این قانون مرسوم به «قانون پتروپالایشگاه‌ها» در گذشته مصوب شده اما از آنجا که جدی گرفته نشده بود؛ کمیسیون انرژی، چند اصلاحیه به آن وارد کرد که مهم‌ترین آن ارائه «تنفس خوراک» است. بدین معنی که برای شرکت‌ها و پالایشگاه‌های متقاضی «تنفس خوراک» در نظر گرفته شده است تا کمکی به آن‌ها در ابتدای کار باشد، در واقع دولت به این شرکت‌ها (متناسب با سرمایه‌گذاری انجام داده) به‌منظور تسویه حساب بدهی‌هایشان فرصت می‌دهد.

وی اظهار کرد: یکی از اهداف مهم تصویب این قانون، خنثی‌سازی تحریم نفت خام و توسعه در زمینه احداث پالایشگاه‌هاست، در واقع قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی به‌همراه تأمین مالی خارجی و افزایش تولید، کار آفرینی و ارتقای رشد اقتصادی، از مهم‌ترین موضوعات مرتبط با صندوق توسعه ملی در بودجه محسوب می‌شود اما جذب سرمایه‌گذار باید همراه با تسهیل در بروکراسی اداری و رفع موانع بانکی باشد.

این نماینده مجلس، با تأکید بر اینکه باید از استمرار رویکرد عقد قرارداد صرفاً با شرکت‌های خارجی و بی‌توجهی به ظرفیت داخلی برای سرمایه‌گذاری اجتناب کرد، افزود: در واقع استفاده از ظرفیت سرمایه‌گذاری‌های مردمی در این قانون، نیازمند یک بازنگری اساسی است و باید نهاد تصمیم‌گیری بخش انرژی از منظر ساختاری، تسهیل در مشارکت، تشویق سرمایه‌گذاران اجرایی، قیمت‌گذاری و یکپارچگی، موردارزیابی مجدد قرار گیرد.

موضوع، بیان کرد: پیشنهادی که برای تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت ارائه شده راه‌حلی مناسب نیست. راه‌حل اصلی این است که وزیر تفویض اختیار کرده و معاونت‌ها را به‌نحوی تشکیل دهد که اقدامات تجاری، مانعی در جهت رشد فعالیت‌های صنعتی و معدنی نباشد. وی افزود: ساختار تشکیلات خیلی مؤثر نیست، بلکه این افراد شاغل در تشکیلات هستند که نحوه فعالیت و ایده‌هایشان مهم است. این کارشناس اقتصادی، با بیان اینکه تفکیک وزارت صنعت در سال‌های قبل نیز وجود داشته است، گفت: این طرح هیچ تأثیری بر کاهش قیمت‌ها و تأمین کالاهای اساسی ندارد و در شرایط فعلی هیچ ضرورتی به تفکیک وظایف بازرگانی از صنعت و معدن نیست.

شایق؛ ادامه داد: باتوجه به اینکه به دنبال پیاده‌سازی الگوی اقتصاد مقاومتی هستیم، یکی از موانع بزرگ تولید داخلی، واردکنندگان و بازرگانانی هستند که عمدتاً به دنبال منافع شخصی خودشان هستند. بازرگانی باید در خدمت تسهیل فعالیت‌های تولیدی حوزه صنعت، کشاورزی و سایر فعالیت‌های درون اقتصاد ملی قرار بگیرد و تفکیک وظایف نه تنها ضروری نیست، بلکه می‌تواند به زیان تولید داخلی هم منجر شود؛ فقط دلالتی که از فعالیت‌های تجاری سودهای کلان می‌برد به دنبال این قضیه هستند.

این کارشناس اقتصادی، در پاسخ به این سؤال که در زمانی که حوزه بازرگانی و سبب کالای مردم بر عهده وزارت کشاورزی است، چه لزومی به تفکیک است؟ گفت: ضرورت یکپارچه‌سازی فعالیت‌های اقتصادی ایجاد می‌کند که وظایف بازرگانی جهاد کشاورزی در

محمدر حمانی؛ استاد دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشکده مهندسی شیمی، ریاست سابق دانشگاه صنعتی امیرکبیر، واحد ماهشهر که سابقه فعالیت به‌عنوان مشاور سابق پتروشیمی امیرکبیر و ماهشهر را نیز دارد؛ درباره این موضوع به «صنایع پتروشیمی»، گفت: ایجاد دوباره وزارت بازرگانی که قبلاً توسط دولت در وزارتخانه‌های صنعت و معدن ادغام شده است، اقدام درستی نیست و کمکی به رونق تجاری و بازرگانی خارجی نخواهد کرد و در مقابل بروکراسی و دیوان‌سالاری را افزایش خواهد داد. دولت باید تصدی‌گری و دخالت در امور را به حد تنظیم مقررات، امور حاکمیتی و کنترل در سطح کلان کاهش دهد و با مکانیزه کردن کارها و حرکت به سمت دولت الکترونیک و حذف مراکز تصمیم‌گیری میانی موجب چابک‌سازی و صرفه‌جویی در وقت و انرژی و کاهش فساد اداری شود. اگر اشکالاتی در حدود وظایف و نحوه اجرا در وزارت صنعت وجود دارد، باید برطرف شود. بدون شک بسط دولت پرهزینه بوده و انجام امور را کند

کرده و امکان شکل‌گیری فساد اداری را افزایش می‌دهد. او در پاسخ به این سؤال که از منظر صنایع پتروشیمی، ایجاد وزارت بازرگانی چگونه ارزیابی می‌شود و مشکلات صنایع پتروشیمی در حوزه کسب سهم در بازار جهانی و فروش محصولات چیست هم، افزود: اگر از مشکلات داخلی بگذریم، شرایط تحریم برای فروش محصولات پتروشیمی، انتقال ارز، خرید تجهیزات و دانش فنی، فراروی صنعت پتروشیمی است. علاوه بر اینها بعد از خصوصی‌سازی، نشان تجاری صنایع پتروشیمی (NPC) از بین رفته است و شرکت‌های ایرانی به‌تنهایی و تک‌تک، اعتبار، قدرت مانور و تحرک و توان مالی و توان رقابت را مانند گذشته ندارند. نشان (برند) NPC در بازار یک برند شناخته شده و معتبر بود که همه شرکت‌های پتروشیمی ایران را در بر می‌گرفت و می‌توانست در بازار منطقه و بازار جهانی نقش آفرینی کند. به نظر نمی‌رسد ایجاد وزارتخانه جدید بتواند این مشکلات را حل کند و یا حتی حل این مشکلات را در حوزه مأموریت خود بداند.

افزایش بروکراسی و دیوان‌سالاری

چشم‌انداز ۱۰ ساله مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

۲۱ محصول راهبردی و مهم برای تولید در زنجیره ارزش متانول

بر اساس برنامه‌ریزی‌ها قرار است حداقل حدود ۱۴ تا ۱۵ میلیون تن از این تولید در بخش‌های پایین تر زنجیره تبدیل به ارزش افزوده بیشتر شود.

مدیر عامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران که در اکثر اظهار نظرهای اخیرش بر روی تکمیل زنجیره ارزش تأکید زیادی دارد؛ این بار و در خصوص متانول هم، گفت: براساس برنامه‌های فشرده طراحی شده، قرار است منحصراً متانول مازاد تولیدی کشور در قطب‌های جدید پتروشیمی ایران به محصولاتی با ارزش افزوده بیشتر تبدیل شود، ضمن آن که در این زمینه ۲۱ محصول راهبردی و مهم کنونی صنعت پتروشیمی جهان را برای تولید در زنجیره ارزش متانول شناسایی کرده‌ایم.

شاهمیرزایی؛ اظهار کرد: در برنامه هفتم توسعه بیش از ۶۷ طرح پتروشیمی دیده شده که از این تعداد تنها ۱۵ طرح در بخش تولید محصولات بالادستی پتروشیمی بوده و بقیه در زمینه تکمیل زنجیره ارزش افزوده در این صنعت طراحی شده است، امسال نیز به جز دو طرح، بقیه طرح‌های قابل افتتاح در بخش تکمیل زنجیره ارزش قرار دارند.

برسد، گفت: صنعت ۶۰ ساله پتروشیمی ایران متأسفانه در سال‌های گذشته به‌صورت متوازن در بخش زنجیره ارزش افزوده توسعه نیافته است. برای نمونه هم‌اکنون ما در آستانه تولید سالانه ۱۴ میلیون تن متانول هستیم که بیشتر آن به‌صورت خام صادر می‌شود.

وی با اشاره به چشم‌انداز یک دهه آینده صنعت پتروشیمی کشور، افزود: تا پایان سال ۱۴۱۱ براساس طرح‌های موجود در حال ساخت تولید متانول ایران به سالانه ۴۰ میلیون تن خواهد رسید، از این‌رو

معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی، با بیان اینکه سیاست کنونی صنعت پتروشیمی بر پایه تکمیل زنجیره ارزش در این صنعت استوار است، گفت: براساس طرح‌های موجود در حال ساخت، تولید متانول ایران به سالانه ۴۰ میلیون تن خواهد رسید.

مرتضی شاهمیرزایی؛ روز سه‌شنبه (چهارم مردادماه) در نشست مشترک جواد اوجی؛ وزیر نفت، با اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در محل مرکز همایش‌های شرکت ملی نفت ایران (کوشک)، با اشاره به اینکه، براساس برنامه‌ریزی‌ها تا چهار سال آینده ایران قصد دارد در صنعت کاتالیست‌های موردنیاز مجتمع‌های پتروشیمی کشور به خود کفایی کامل

زیمنس و مدیریت انرژی در صنایع پتروشیمی

فناوری

زیمنس انرژی به تازگی اعلام کرده است که با کمک شرکای جهانی خود سرگرم توسعه برنامه‌ای برای مدیریت انرژی

و افزایش امنیت در صنایع پتروشیمی است. به گزارش نشریه مهندسی انرژی، فناوری زیمنس با عنوان AWS-MDR به مشتریان امکان می‌دهد با ایجاد ساختارهای یکپارچه تمرکز بیشتری بر کل زنجیره ارزش انرژی ایجاد کنند و به راه‌حل‌های جامعی در زمینه کاهش مصرف انرژی دست یابند. این گزارش، می‌افزاید: اطمینان از تامین سوخت به‌عنوان ماده اولیه صنایع پتروشیمی و برق به‌عنوان مهم‌ترین عنصر تولید این محصولات ضروری است، چرا که با تغییرات به وجود آمده در عرضه‌های سیاسی، آینده انرژی جهان کاملاً مبهم و نگران‌کننده شده است. زیمنس با معرفی این فناوری، کوشیده است تا هزینه‌های تامین و مصرف انرژی با تجزیه و تحلیل دقیق اطلاعات کاهش یافته و از سوی دیگر امنیت و کارایی صنایع پتروشیمی افزایش یابد. به نظر می‌رسد با اجرای کامل این سیستم در حداقل ۱۰ کارخانه بزرگ پتروشیمی جهان انعطاف‌پذیری این صنعت در زمینه تولید محصولات پرکاربرد رشد کرده و از سوی دیگر به سبب تغییر فرآیندهای تولید از میزان انتشار گازهای گلخانه‌ای و تهدیدات ناشی از آن کاسته شود.

ال.جی هوش مصنوعی را برای صنایع پتروشیمی توسعه می‌دهد

دپارتمان نوآوری صنایع ال.جی، سرگرم اجرای طرحی است که با کمک هوش مصنوعی، اینترنات‌اشیاء و داده‌های تحلیلی مختلف، می‌تواند بر افزایش روند تولید و ایمنی کارکنان در صنایع پتروشیمی نظارت کند.

به گزارش مجله AI، ال.جی با کمک این فناوری در عصر چهارم انقلاب صنعتی می‌کوشد تا بخش محصولات تجاری هوشمند خود را توسعه دهد. این تکنولوژی که LGCHEM نام دارد، مجموعه‌ای از فناوری‌های پیشرفته مانند اینترنات‌اشیاء، IoT، هوش مصنوعی AI و بیگ دیتاهاست و قرار است در چند مرحله اجرا شود. ال.جی در گام نخست یک سیستم تعاملی مبتنی بر ابزارهای پیام‌رسانی متنی ایجاد کرده است تا به وسیله آن پرسنل تعمیر و نگهداری کارخانجات پتروشیمی یا معامله‌گران این صنعت در بازارهای سراسر جهان بتوانند با یکدیگر ارتباط داشته باشند. در مرحله دوم LGCHEM با استفاده از فناوری‌های مختلف از جمله یادگیری ماشینی اطلاعات تبادل شده از طریق برنامه پیام‌رسان را تحلیل کرده و از آن برای بهبود بهره‌وری و رفع نقص سیستم‌ها استفاده می‌کند. در مرحله سوم، تمامی اطلاعات به دست آمده از مراحل قبلی بر اساس الگوریتم‌های مختلف شبیه‌سازی و به اشکال مختلف قابل استفاده می‌شود.

مقامات ال.جی معتقدند این سیستم پیچیده چندوجهی باعث رشد صنایع پتروشیمی خواهد شد و به آنها در مراحل پیش، حین و پس از تولید یاری می‌رساند.

بخشی از این سیستم اکنون در خط تولید پلیمرهای فوق جاذب در کارخانه گیمپتون کره جنوبی نصب شده و مراحل آزمایشی خود را می‌گذراند.

صنایع پتروشیمی DOW

از برم تا سیلیکون

جواد نعمتی | صنایع پتروشیمی داو؛ در ۲۲ جولای ۲۰۲۲ موفق به دریافت جایزه برترین شرکت در زمینه تولید بسته‌بندی‌های سازگار با محیط زیست شد. پتروشیمی DOW بیش از ۱۲۵ سال قدمت دارد و از شرکت‌های مهم در زمینه تولید و تامین مواد اولیه شیمیایی در جهان است. این شرکت اکنون عنوان معتبرترین و پر فروش‌ترین شرکت صنایع پتروشیمی در ایالات متحده و آمریکای شمالی را به خود اختصاص داده و بین سه شرکت مطرح پتروشیمی جهان رتبه نخست را داراست. بیایید با این شرکت و تولیدات آن بیشتر آشنا شویم.

استفاده می‌شد.

پس از خاتمه جنگ، داو تحقیقات در زمینه منیزیم را ادامه داد و توانست با تولید پوشش‌های منیزیمی کیفیت موتور خودروهای آمریکایی را بهبود بخشد. داو؛ در نتیجه این موفقیت شرکت جانبی داو متال رادر سال ۱۹۲۱ برای توسعه خودروهای مسابقه‌ای تأسیس کرد.

شرکت صنایع شیمیایی داو، حالا به قدری بزرگ شده بود که می‌توانست محصولات خاص‌تری تولید کند. این شرکت در دهه ۱۹۳۰ شروع به تولید رزین‌های پلاستیکی کرد و به سرعت یکی از بازیگران اصلی این تجارت سودآور شد. در ۱۹۳۵ اولین محصولات پلاستیکی شامل اتیل سلولز و پلی استایرن را تولید کرد.

از سال ۱۹۴۰ تا ۱۹۴۱ داو، فعالیت‌های توسعه‌ای خود را در زمینه تولید منیزیم استخراج شده از آب دریا افزایش داد و کارخانه

شرکت پتروشیمیایی داو، سال ۱۸۹۷ میلادی توسط هربرت هنری داو؛ شیمی‌دان اهل میشیگان، تأسیس شد. هربرت؛ پیش از تأسیس کارخانه به روش جدیدی برای استخراج برم از آب نمک دست یافته بود. کارخانه او در ابتدا فقط ماده سفیدکننده و برمید پتاسیم می‌فروخت و در سال ۱۹۰۲ به ظرفیت تولید ۷۲ تن در روز رسید. این پیشرفت برای رقبا اروپایی و به ویژه تولیدکنندگان بریتانیایی خوشایند نبود. به همین بهانه آنها سعی کردند با کاهش قیمت، داو را از تجارت مواد سفیدکننده خارج کنند. داو؛ به دنبال این اتفاق ۹۰ هزار دلار در آمد خود را از دست داد، ولی با تنوع بخشیدن به خط تولید و کاهش قیمت‌ها جان سالم به‌در برد.

سال ۱۹۰۵ رقبای آلمانی برای جلوگیری از گسترش فروش برومیدهای داو در اروپا وارد عمل شدند و با انجام دامپینگ، داو را مجبور کردند بر میده‌های ارزان قیمت ساخت آلمان را خریداری و دوباره آنها را به اروپا صادر کند. هربرت داو؛ دست از مبارزه نکشید و سریع‌تر از قبل خطوط تولید را افزایش داد. او در نهایت موفق شد ظرف ۲۰ سال به تولیدکننده عمده مواد شیمیایی، شامل: برمید، کلر، فتل، مواد رنگ‌زا و فلز منیزیم تبدیل شود.

داو در بین دو جنگ جهانی چه کرد

اوج فعالیت‌های شرکت شیمیایی داو، با شروع جنگ جهانی اول آغاز شد. در این زمان کارخانه داو بسیاری از مواد مورد نیاز ارتش ایالات متحده که قبلاً از آلمان وارد می‌شد را تأمین کرد. این مواد شامل: منیزیم برای تولید آتش‌زها، کلرو بنزن و فتل برای مواد منفجره و برم برای داروها و گازهای اشک‌آور بود. سال ۱۹۱۸ حدود ۹۰ درصد تولیدات صنایع شیمیایی داو محصولاتی بودند که در جنگ

نسل جدید بایودیزل با استفاده از چربی حیوانی

کرد؛ در حال حاضر نیمی از ضایعات خوراکی جهان در طبیعت رها می‌شود، در حالی که می‌توان با انجام فرآیندهای نه‌چندان پیچیده آنها را به مواد تجدیدپذیر و پرکاربرد تبدیل کرد. گفته شده است؛ شرکت Nestlé قصد دارد تا دو سال آینده نسل جدید بایودیزل‌ها را با استفاده از چربی حیوانی و ضایعات مواد غذایی تولید کند.

شرکت Nestlé از شرکت‌های پیشرو در صنعت بایودیزل، کل سهام شرکت صنایع غذایی والکو (متعلق به یک تاجر ایرلندی، چربی‌های حیوانی) را خریداری کرد. به گزارش گاردین، Nestlé با این اقدام به دنبال ساخت یک پلتفرم جهانی تولید مواد شیمیایی سازگار با محیط زیست از طریق تصفیه مواد خام و زباله‌های خوراکی است. مقامات این شرکت در نشست خبری خود، اعلام کردند: سالانه میلیون‌ها دلار صرف تولید سوخت‌های تجاری برای استفاده در وسایل نقلیه یا تولید محصولات پتروشیمی می‌شود. اکنون می‌توانیم با استفاده از ضایعات، پسماندها و سایر دورریختنی‌های خوراکی، مواد فنانورانه از جمله؛ سوخت‌های تجدیدپذیر، پلاستیک‌ها و محصولات مشابه را تولید و عرضه کنیم. این گزارش، اضافه

تلاطم و رقابت در بازارهای انرژی جهان

بن وون بورن؛ مدیرعامل شل؛ بازارهای انرژی تا سال ۲۰۲۳ رقابتی و پرتلاطم باقی خواهند ماند. تقاضا برای نفت هنوز به‌طور کامل بهبود نیافته است. اما رشد بیشتری را برای قیمت نفت پیش‌بینی می‌کنم، زیرا میزان عرضه بیشتر را از سمت اوپک پلاس و شیل آمریکا محدود می‌بینم.

فری‌پورت تگزاس را با این هدف تأسیس کرد. این کارخانه اکنون بزرگ‌ترین مجموعه تحت مالکیت داو و یکی از مهم‌ترین کارخانه‌های پتروشیمی آمریکا است. در سال‌های اولیه این تأسیسات، کلر سود سوزآور و اتیلن تولید می‌کرد. با آغاز جنگ جهانی دوم صنایع شیمیایی داو به یک شرکت استراتژیک در زمینه تولید مواد شیمیایی که در ساخت مهمات جنگی و دارو به کار می‌رفت، تبدیل شد.

داو چه محصولاتی تولید می‌کند

صنایع پتروشیمیایی داو؛ اکنون ۱۰۴ کارخانه در سراسر جهان دارد و با به کارگیری ۳۵۷۰۰ نفر نیروی مستقیم و ۵۴۰۰۰ نیروی غیرمستقیم بیش از ۳۱ محصول استراتژیک تولید می‌کند. کارخانه فری‌پورت، به‌تنهایی ۲۱ درصد تولید جهانی داو را در اختیار دارد. عمده محصولات تولیدی داو در حال حاضر شامل لاستیک‌های مصنوعی، استایرن، بوتادین، سیلیکون‌های نظامی و غیرنظامی، آفت‌کش‌ها، اتیل، پلی‌ال، پلی‌اورتان، پلی‌استر، سئورفکتانت‌ها، ایزوسیانات‌ها، انواع آمین‌ها و کلات‌ها، پایدارکننده‌های نساجی، چسب‌های صنعتی و تجاری، الاستومرها و پلاستومرهاست.

پتروشیمی DOW بیش از ۵۰ سال است که در صنعت تولید پلاستیک‌های همه‌کاره تجربه دارد و از بزرگ‌ترین تأمین‌کنندگان

بازوی رباتیک ریچ به صنایع پتروشیمی کمک می‌کند

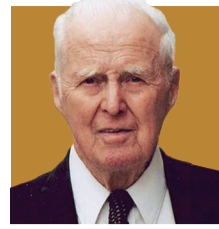
از مقاوم‌ترین آلیاژهای فولاد ضد زنگ و آلومینیوم با پوشش آنودایز سخت ساخته شده است تا هنگام کار با مواد شیمیایی دچار آسیب نشود. علاوه بر آن انواع حسگرهای حرارتی، ردیابی، توزین و ماژول‌های ارتباطی و تصویری مختلف بر روی اجزای این ربات قابل نصب است تا بتواند همه فرامین را اجرا کند.

پارنزی؛ در ادامه، توضیح داد: موتورهای به کار رفته در این ربات بسیار قدرتمند هستند. به همین دلیل از آن می‌توان برای باز و بسته کردن شیرهای مخازن یا خطوط لوله، بازرسی مخازن و دیواره‌های لوله، جابه‌جایی یا نمونه‌برداری از مواد خطرناک استفاده کرد.

ریچ ربات قرار است؛ تا یک سال آینده در چند سایت بزرگ پتروشیمی در ایالات متحده، اروپا و آسیا و در شرایط واقعی به کار گرفته شود.

فناوری‌های رباتیک، بیش از هر زمانی در حال ورود به صنعت پتروشیمی است. ریچ یک بازوی رباتیک است و می‌خواهد همه معادلات را برهم بزند. به گزارش رباتیک ساینس، ریچ ربات؛ یک بازوی رباتیک صنعتی چندمنظوره است که بیشتر با هدف فعالیت در محیط‌های خطرناک از جمله صنایع پتروشیمی و کارخانجات شیمیایی طراحی و ساخته شده است. ماریا پارنزی؛ عضو ارشد تیم طراحی و توسعه ریچ ربات، می‌گوید: این بازوی رباتیک به‌طور اختصاصی برای صنعت پتروشیمی ساخته شده است. ولی می‌تواند بیشتر فعالیت‌های خطرناک این صنعت که امروزه توسط نیروی انسانی انجام می‌شود را بر عهده بگیرد. از این نظر یک راه‌حل ایده‌آل برای افزایش کارایی و ایمنی نفرات محسوب می‌شود.

اومی‌افزاید: این ربات اگر چه ابعاد کوچکی دارد، ولی

نورمن بور لاگ؛ متخصص کشاورزی و برنده صلح نوبل برای انقلاب سبز معتقد است که چهار ستون تمدن مادی جدید پلاستیک‌ها پنا شده است و آمونیاک حیاتی‌ترین ماده برای بشر است که بدون آن قحطی و گرسنگی اجتناب‌ناپذیر است.

تهدید امنیت غذای جهان بدون آمونیاک

نمایه فروش پتروشیمی داو در سال 2021

فروش خالص	فروش مواد و پوشش‌های صنعتی	فروش مواد زیرساختی	فروش محصولات بسته‌بندی و تخصصی	کل دارایی‌های حقوقی
۵۵ میلیارد دلار	۹.۶۷۲ میلیون دلار	۱۶.۸۵۱ میلیون دلار	۲۸.۱۲۸ میلیون دلار	۳۱۷ میلیون دلار

بازار هدف محصولات شیمیایی داو

آسیا اقیانوسیه	اروپا	آمریکای شمالی	آمریکای جنوبی	خاورمیانه و آفریقا
۳۵ درصد	۲۵ درصد	۲۰ درصد	۱۲ درصد	۸ درصد

این ماده در جهان محسوب می‌شود. به عنوان نمونه بسیاری از شرکت‌های خودروسازی، سازندگان کفش و لوازم ورزشی، تولیدکنندگان مبلمان و شرکت‌های مطرح هواپیماسازی از مواد افزودنی‌ها و به‌طور کلی سیستم‌های پلی‌اورتان ساخت داو، برای تولید قطعات پلاستیکی سخت یا قابل انعطاف استفاده می‌کنند. علاوه بر آن فرمولاسیون اختصاصی این شرکت موجب شده تا صنایع رنگ و عایق نیز به سمت تولیدات پلی‌اورتان داو گرایش پیدا کنند. در بخش آمین‌ها و کلانت‌ها صنایع پتروشیمی داو، مواد پرکاربرد و با خواص عملکردی بالا می‌سازد. این مواد که ترکیبات آلی چند عملکردی هستند و از آمونیاک به دست می‌آیند، برای خنثی کردن خواص اسیدی، امولسیون‌کنندگی، روانکاری یا ویسکوزیته به کار می‌روند. از منظر تجاری این مواد برای تولید محصولات آرایشی و بهداشتی به ویژه شامپوهای کودک و کرم‌های دور چشم، پوشش‌های مبتنی بر حلال آب، مواد اپوکسی، تمیزکننده‌های ماندگاری طولانی، نرم‌کننده‌های پارچه و لباس، شوینده‌های با حساسیت کم، افزودنی‌های آسفالت، روغن‌های صنعتی، دارو، پوشش‌های محافظ خوردگی و سایر موارد به کار می‌روند.

تجربه‌های سیاه DOW

همه آنچه درباره صنایع پتروشیمیایی داو می‌دانیم، محدود به تولید محصولات تجاری با کاربرد صلح‌جویانه نمی‌شود. این شرکت بنابر اسناد و روایت‌های تاریخی مرتکب فجیع‌ترین جنایات هادر سراسر جهان شده است. داو؛ در دوران جنگ جهانی دوم علاوه بر تجارت پلاستیک، سرگرم تولید سلاح‌های هسته‌ای بود. این شرکت سال ۱۹۵۱ تا ۱۹۷۵ کارخانه‌ای فلتس را در نزدیکی دنور کلرادو مدیریت می‌کرد. این کارخانه همان جایی است که برای نخستین بار محرک‌های پلوتونیومی را برای بمب‌های هیدروژنی

تولید کرد. این کارخانه پس از آن که مشخص شد، آلودگی رادیواکتیو دارد و سلامت ۱۲ هزار ملک و محیط‌زیست منطقه را به خطر انداخته است، تحت پیگرد قرار گرفت و سرانجام مدیریت آن به شرکت راکول اینترنشنال واگذار شد. در سال ۱۹۹۰ شکایت مشابهی مطرح گردید؛ این پرونده در سال ۲۰۱۷ با پرداخت ۳۷۵ میلیون دلار غرامت به شاکیان مختومه شد. لکن‌نگین داو به این مورد ختم نمی‌شود. مشهورترین اقدام غیرانسانی این شرکت که با همکاری مونسانتو انجام شد، تولید عامل نارنجی برای ارتش ایالات

متحده است. بالگردهای آمریکایی در طول جنگ ویتنام بارها از این کشاورزی این کشور را به وسیله بمب ناپالم و عامل نارنجی هدف قرار دادند. در نتیجه این اقدام بخش وسیعی از اراضی کشاورزی ویتنام از بین رفت و تولید محصولات زراعی و باغی متوقف شد. پس از اعتراضات گسترده، تولیدکنندگان دیگری که برای DOW عامل نارنجی می‌ساختند دست از کار کشیدند. هم‌زمان گروه‌های ضدجنگ در سراسر جهان تحریم محصولات DOW را خواستار شدند. برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد داو؛ با پرداخت هزینه‌های هنگفت تلاش کرد صدای مخالفان به‌ویژه

افراد که در دانشگاه‌های معتبر جهان علیه این شرکت فعالیت می‌کردند را خاموش کنند. ظاهراً این اقدامات تا حدودی موفق بود، چرا که داو تا سال ۱۹۷۳ بمب ناپالم و عامل نارنجی را برای کشتار مردم ویتنام تولید کرد. صنایع پتروشیمی داو؛ با راه‌ها به همین دلایل با شکایت سازمان‌های مدنی و مردمی مواجه و در برخی موارد به پرداخت غرامت محکوم شده است ولی شواهد متعددی وجود دارد که نشان می‌دهد پتروشیمی DOW همچنان به اقدامات غیرقانونی خود در برخی نقاط جهان ادامه می‌دهد.

تکمیل مجتمع پتروشیمی الزور تا یک سال آینده

توسعه مجتمع پتروشیمی الزور که از زیر مجموعه‌های شرکت صنایع نفت کویت محسوب می‌شود، تا سپتامبر سال آینده تکمیل خواهد شد. به

خبر

گزارش کویت‌دیلی، طرح توسعه این مجتمع پتروشیمی شامل امکان‌سنجی برای تولید محصولات جدید و عرضه به بازارهای جهانی، کاهش انتشار آلاینده‌های زیست‌محیطی و دستیابی به ارزش افزوده بیشتر از طریق ایجاد سازوکارهای مشارکتی است که با کمک شرکای تجاری خارجی اجرایی می‌شود. کل سرمایه‌گذاری صورت گرفته در این پروژه بین هشت تا ۱۰ میلیارد دلار برآورد می‌شود که بخش قابل توجهی از آن برای امکان‌سنجی بازار و دستیابی فرآیندهای جدید تولید مصرف شده است. بنابر ادعای مقامات کویتی، این سرمایه‌گذاری چندمیلیارد دلاری، شرکت‌های بین‌المللی فعال در کویت را نگران کرده است. به طوری که آنها در حال مذاکره برای افزایش سهم مشارکت خود در طرح‌های صنعتی این کشور هستند. همچنین گفته شده است؛ مطالعات مقدماتی برای توسعه دوم این کارخانه در حال انجام است که انتظار می‌رود در صورت اجرا، این شرکت تا سال ۲۰۲۵ به یکی از بزرگ‌ترین کارخانجات تولید محصولات پتروشیمی در خاورمیانه و شمال آسیا تبدیل شود.

توسعه مجتمع پتروشیمی شل شرقی در سنگاپور

بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری پایین دستی صنایع شل در مجتمع پتروشیمی شل شرقی واقع در جزیره جورونگ سنگاپور تکمیل شده است. این سرمایه‌گذاری به شل کمک کرده تا موقعیت خود را در بازار پتروشیمی آسیا تقویت کند. به گزارش اکونومیست آسیا، این کارخانه سال ۲۰۱۰ و با سرمایه‌گذاری ۱۰۰ درصدی صنایع انرژی شل تأسیس شد. طرح توسعه این کارخانه که سال ۲۰۱۵ آغاز شد به شل این امکان را داد تا سالانه ۸۰۰ هزار تن اتیلن، ۱۵۵ هزار تن بوتادین، ۷۵۰ هزار تن مونواتیلن گلیکول، ۴۵۰ هزار تن پروپیلن و ۲۳۰ هزار تن بترن تولید کند. سنگاپور در حال حاضر بزرگ‌ترین مرکز تولید و صادرات محصولات پتروشیمی شل در منطقه آسیا و اقیانوسیه است. این شرکت برای استفاده از زیرساخت‌های موجود و اطمینان از اینکه می‌تواند از تمام مزایای اقتصادی این کشور برای تولید و صادرات محصولات استفاده کند، طرح توسعه این کارخانه را به مرحله اجرا در آورده است. حدود ۷۰ درصد مواد خام تولید شده در این کارخانه برای ساخت الیاف پوشاک به کشور چین صادر می‌شود.

Petroleum

این نشریه تخصصی در تازه‌ترین شماره خود به صورت ویژه، به موضوع مخازن ذخیره‌سازی نفت و گاز اشاره کرده است. در این نشریه به بررسی داده‌های زمین‌شناسی، پیش از احداث مخازن نفت و گاز، تجزیه و تحلیل مکانیزم‌های پویا در فرآیند بازیابی و انباشت دقیق هیدروکربن‌ها، به کارگیری مواد شیمیایی و فناوری‌های نوین در زمان احداث مخازن، نگاهی به نظریه تصویربرداری لرزه‌ای ناهمسان‌گر، تکنولوژی جدید برای اکتشافات لرزه‌ای چندموجی، شبیه‌سازی

عددی سنگ‌های مخزن و تکنولوژی‌های جدید ایمنی در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی اشاره شده است.

Offshore

تأسیسات پتروپالایشگاهی و ایجاد منابع جدید گاز در شمال شرق انگلستان دارد. این ماهنامه را می‌توانید در دو نسخه چاپی و الکترونیکی دریافت کنید.

این ماهنامه تخصصی که در حوزه مهندسی انرژی فعالیت می‌کند، در تازه‌ترین شماره خود، از ربات‌های پرنده‌ای که برای بازرسی خطوط لوله زیر دریایی یا تأسیسات فراساحلی استفاده می‌شوند، می‌گوید. همچنین گزارش مفصلی از توسعه سیستم‌های سرچاهی زیر دریایی دارد که از آنها در پروژه‌های بازرسی از تأسیسات عمیق استفاده می‌شود. در ادامه این شماره با تأسیسات فراساحلی مرآکش و شمال غربی آفریقا آشنا می‌شوید. همچنین این مجله، مطالبی هم در خصوص موفقیت مکزیک در توسعه

Chemical Engineering

شماره ماه جولای مجله معتبر مهندسی شیمی، به چالش صنایع شیمیایی برای محیط‌زیست و راه‌حل‌های علمی برون‌رفت از آن اشاره کرده است. در ادامه این شماره مطالبی با عنوان؛ مدل‌سازی فشار اتمسفر در شیرهای فشار شکن، زنجیره تأمین در صنایع شیمیایی، طراحی سیستمی برای تبادل حرارتی سخت از طریق مواد معدنی، استفاده از کامپوزیت پلیمر هادر مصالح ساختمانی، افزایش تولید متان در نیروگاه‌های بیوگاز، مهندسی شیمی و کاتالیزورهای تیتانیومی مایع، نکاتی برای به‌حد اکثر رساندن انتقال

حرارتی، درس آموخته‌هایی از عیب‌یابی برج‌های تقطیر، فولاد ضد زنگ در برابر آلیاژهای نیکل و موضوعات دیگر را می‌توان مشاهده کرد.

انجمن مستربچ خواستار تغییر تاریخ ایران پلاست

رویداد

یکصد و هشتاد و پنجمین جلسه هیأت مدیره این انجمن، با بررسی بازنگری دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی،

استراتژی انجمن در موضوع تعیین ماهیت و شناسایی مستربچ و کامپاند، بررسی نحوه حضور انجمن در ایران پلاست شانزدهم و تدوین آیین نامه برگزاری جلسات کمیسیون های انجمن تولید کنندگان مستربچ و آمیزه های پلیمری ایران، روز دوم مردادماه ۱۴۰۱ با حضور تمامی اعضای هیأت مدیره و بازرسان انجمن به صورت آنلاین، برگزار شد.

در این جلسه، برخی اصلاحات در دستورالعمل تنظیم بازار محصولات پتروشیمی مورد بررسی قرار گرفت و مقرر شد؛ مصوبات هیأت مدیره به صورت مکتوب به شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام شود. در ادامه، گزارشی از جلسات برگزار شده با موضوع مشکلات صادراتی اعضای انجمن و معضل عدم تعیین ماهیت و شناسایی مستربچ و کامپاند از مواد خام پتروشیمی ارائه شد و دستورالعمل تهیه شده آن هم، مورد بررسی قرار گرفت. در این جلسه، در خصوص برگزاری نمایشگاه ایران پلاست، به واسطه قرار گرفتن نمایشگاه در تعطیلات سوم مهرماه (۲۸ صفر) فرصت ناکافی برای ساماندهی مطلوب، اولویت بر نامه نگاری مبنی بر تغییر تاریخ نمایشگاه قرار گرفت و مقرر شد نامه هایی به رئیس سازمان توسعه تجارت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی ارسال گردد. در مورد نحوه مشارکت انجمن در نمایشگاه نیز بحث و تبادل نظر شد.

شایان ذکر است؛ نمایشگاه بین المللی ایران پلاست امسال نیز همانند دوره های پیشین، در محل دائمی نمایشگاه های بین المللی تهران در چهار گروه مواد اولیه، کالاهای ساخته و نیمه ساخته شده، ماشین آلات و تجهیزات و خدمات برگزار خواهد شد. بر اساس برنامه ریزی های انجام شده، مشارکت کنندگان می توانند برای حضور در این رویداد نمایشگاهی در تاریخ سه شنبه (چهارم مردادماه) از طریق سایت رسمی نمایشگاه (iranplast.ir) به مدت ۱۰ روز اقدام به پیش ثبت نام کنند. این نمایشگاه یکی از بزرگ ترین رویدادهای صنعت پلیمر در منطقه خاور میانه به شمار می رود و در میان نمایشگاه های معتبر صنعت پلاستیک جهان طبقه بندی می شود.

رشد ۲۲ درصدی صادرات در ۴ ماهه نخست سال

تجارت غیر نفتی کشور در چهار ماهه نخست سال جاری به ۴۶ میلیون و ۸۱۵ هزار تن کالا به ارزش ۳۴ میلیارد و ۴۸۰ میلیون دلار رسید که نسبت به مدت مشابه، رشد ۱۹ درصدی داشته، سهم واردات و صادرات از این میزان در ارزش یکسان بوده و هر کدام ۱۷ میلیارد و ۲۴۰ میلیون دلار را نشان می دهند که با رشد ۲۲ درصدی صادرات و ۱۷ درصدی واردات همراه بوده است. به گزارش گمرک ایران، چین با خرید ۱۰ میلیون و ۶۳۳ هزار تن کالا به ارزش پنج میلیارد و ۶۱۷ میلیون دلار، عراق با شش میلیون و ۹۲۲ هزار تن کالا به ارزش دو میلیارد و ۳۹۸ میلیون دلار، امارات با سه میلیون و ۹۵۲ هزار تن به ارزش دو میلیارد و ۲۶۴ میلیون دلار، سه مقصد اول کالاهای صادراتی ایران در چهار ماه نخست امسال بودند. پروپان مایع، متانول، گاز طبیعی مایع شده، اوره، بوتان مایع و پلی اتیلن کالاهای اول صادراتی ایران از ابتدای فروردین تا پایان تیرماه بودند. امارات با فروش سه میلیون و ۶۰۰ هزار تن کالا، چین با یک میلیون و ۱۸۶ هزار تن و ترکیه با ۹۸۳ هزار تن، سه کشور اول فروش کالا به ایران در این مدت بودند.

در دومین همایش توسعه صادرات صنایع پلیمری مطرح شد

چشم انداز صادرات با وجود مشکلات

فرناز پایدار | دومین همایش بین المللی توسعه صادرات صنایع پلیمری، با معرفی صادر کنندگان پویا و شایسته تقدیر، به کار خود پایان داد. در این همایش که در محل اتاق بازرگانی اصفهان برگزار شد، دکتر آقا محمدی؛ رئیس گروه اقتصادی دفتر مقام معظم رهبری و عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام، گفت: مسائلی مانند سهمیه بندی ها، توسعه و افزایش ظرفیت، افزایش صادرات و... از مواردی است که امیدواریم این نشست ها به حل آنها کمک کند. در مورد آفاق آینده حرکت و نقش مجموعه هایی که در این صنعت فعالیت می کنند، ابهاماتی مطرح است. او افزود: هر چقدر مجموعه ها پرانگه تر و غیر مرتبط و بدون آینده نگری باشند، احتمال اینکه بگوئیم مشکلات در آینده کاهش می یابند، پایین تر است. در مورد تحولاتی که امروز با آن مواجهیم اگر از فرصت های آتی خوب استفاده کنیم، می توانیم مشکلات فعلی را قابل تحمل کنیم.

مطالبات صنعت و عوامل تأثیرگذار بر تسهیل صادرات صنایع پلیمری

در بخش دیگری از این همایش، سعید ترکمان؛ رئیس هیأت مدیره انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، در خصوص مطالبات صنعت و تأثیر آن در حوزه صادرات، گفت: مواردی مانند تأمین به موقع، کافی و با قیمت مناسب مواد اولیه، تأمین نقدینگی، ایجاد ثبات در تغییرات مداوم نرخ ارز، تسهیل در رفع تعهدات ارزی، شبکه سازی با صرافان ها، صدور بخشنامه های حمایتی در حوزه صادرات، توجه به زنجیره ارزش پلیمری و جلوگیری از صادرات مواد خام، فراهم کردن بازارهای جدید، کاهش هزینه های لجستیک، تحریم ها و اثرات تحریمی و... از جمله مطالبات صنعت پلیمری است که انجمن ملی صنایع پلیمر با تمام توان پیگیری این مطالبات است.

همچنین در بخش دیگری از این همایش، سید محمد حسین سجاد نژاد؛ راین بازرگانی ایران در سوریه و لبنان، ضمن اشاره به موافقتنامه تجارت آزاد ایران و سوریه، گفت: از سال ۹۰ به بعد، کالاهای با ارزش افزوده ۵۰ درصد مشمول موافقتنامه تجارت آزاد هستند. به لحاظ کلی توافق شده که

منصور شکرالهی؛ عضو کمیسیون انرژی مجلس؛ امروز اهمیت راهبردی برای ما ترانزیت در حوزه نفت و گاز است. خوشبختانه ایجاد پالایشگاه های فراسرزیمینی نیز در دستور کار دیپلماسی انرژی دولت و وزارت نفت قرار دارد، بدون شک این اقدام سبب بی اثر کردن تحریم ها می شود.

تعامل با جهان در حوزه انرژی فعال شده است

کنیم. ما یک سری ضعف ها در کشور های هدف داریم که باید برطرف شود اما یک بخش از ضعف ها در مورد خود بخش خصوصی ماست. نگاه مدیریتی مادر بخش خصوصی مشکلات فراوانی دارد.

بررسی فرصت های صادراتی بازار اوراسیا

رضا توفیقی؛ دبیر علمی دومین همایش توسعه صادرات صنایع پلیمری و معاون اسبق سسازمان توسعه تجارت ایران، در پل همایش در مورد توافقنامه ترجیحی ایران و اوراسیا، توضیح داد: این موافقتنامه موقت، در راستای تشکیل ترتیبات تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا است. دوره این توافق، سه سال قابل تمدید در نظر گرفته شده است.

همچنین توفیقی؛ در بخش دیگری از این همایش، با اشاره به فرآیند انتخاب صادر کنندگان پویا، گفت: یکی از صنایعی که مزیت نسبی خوبی دارد، پلیمر بوده و توصیه ما به عنوان برگزار کننده همایش این است که فعالان اقتصادی این حوزه سرمایه گذاری خود را گسترش دهند. در سال ۱۳۹۹ جمعاً سه میلیارد و ۳۲۰ میلیون دلار صادرات صنعت غیر نفتی ایران بوده و نشان می دهد صنعت پلیمر ظرفیت خوبی دارد. ۷۳ درصد صادرات غیر نفتی برای این صنعت است.

در بخش دیگری از این همایش، بهناز کامووسی؛ رئیس اداره مواد شیمیایی سلولزی دفتر توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت ایران، در سخنرانی خود با تکیه بر بررسی فرصت های صادراتی صنایع پلیمری و شناسایی بازارهای صادراتی، گفت: بر اساس آمار ارائه شده از سوی ITC، آمار تجارت مواد اولیه پلیمری در پنج سال اخیر نشان می دهد که میزان صادرات در سال ۱۳۹۶ برابر با سه هزار و ۴۵۴ میلیون دلار بوده است و این عدد در سال ۱۴۰۰ به پنج هزار و ۲۷۵ میلیون دلار رسیده است.

نگاهی به مشکلات پیش روی صادرات در ایران

محمد خزاعی؛ دبیر کل کمیته ایرانی اتساق بازرگانی بین المللی ICC، در سخنرانی خود به مشکلاتی که پیش روی صادرات ایران وجود دارد پرداخت و گفت: مسائلی مانند برنامه ریزی های کلان نامناسب اقتصادی که حتی گاهی با صادرات در تضاد است، تحریم ها و... سبب می شود که ایران سهم بسیار ناچیزی از صادرات مصنوعات پلیمری در جهان داشته باشد. از سوی دیگر، عدم شناخت ما از مسائل بین المللی عامل بسیار مهمی است که مانع صادرات کشور است. هم در بخش خصوصی و هم در بخش دولتی ما با عدم شناخت کافی از وضعیت خارجی و بین المللی مواجه هستیم. اشراف و آشنایی با قاعده بازی در صحنه بین المللی و پذیرش سیستم جهانی اقتصاد نکته بسیار کلیدی و مهمی است.

همچنین در بخش دیگری از این همایش، محمود استقال؛ مشاور صادرات اتاق بازرگانی ایران، در سخنرانی خود گفت: در عرصه صادرات ما باید سه تخصص بازاریابی، مذاکره و بازرگانی را توسعه بدهیم. صادرات در اذهان ما با بازرگانی، یکی گرفته می شود در صورتی که دو عنصر بسیار پراهمیت دیگر (بازاریابی و مذاکره) وجود دارد.

فرصت های صادراتی صنعت پلیمر

مسعود جمالی؛ عضو هیأت مدیره و رئیس کمیسیون صادرات انجمن ملی صنایع پلیمر ایران، هم در سخنرانی خود در دومین همایش توسعه صادرات صنایع پلیمری، در خصوص اهمیت صادرات، گفت: برخلاف بسیاری از باورها، وارداتی می تواند به صادرات خدمت کند. در کشورهای پیشرفته مواد خام وارد و مواد با ارزش افزوده بالاتر صادر می شود. با این وجود در کشور ما ارزش اقلام وارداتی ۱۲۰۰ دلار و ارزش کالای صادراتی حدود ۴۰۰ دلار بوده است که نشان از واردات محصول نهایی و صادرات مواد خام دارد. در پایان این همایش از ۱۷ صادر کننده پویا و شایسته تقدیر با اهدای لوح و تندیس قدردانی شد.

کف تعرفه چهار درصدی به صفر برسد. همچنین احتمالاً ارزش افزوده ۵۰ درصدی به ۴۰ درصد کاهش پیدا کند.

مقایسه فضای تجارت بین عمان و قطر

عباس عبدالخانی؛ راین بازرگانی ایران در قطر که به صورت آنلاین در این همایش سخنرانی کرد، با تشریح بازارهای صادراتی عمان و قطر، گفت: عمان از لحاظ جمعیت و مساحت خیلی بزرگ تر از قطر است. در شاخص های درآمدی اما کشور قطر وضعیت به مراتب بهتری دارد. تعداد مهاجرین عمانی نیز بسیار بالاست و حدود نیمی از جمعیت عمان را شامل می شود. ساختار اقتصادی قطر مبتنی بر نفت و گاز و صادرات نفتی است اما اقتصاد کشور عمان مبتنی بر تور بسم است.

در بخش دیگری از دومین همایش توسعه صادرات صنایع پلیمری، مشاور منطقه آزاد انزلی در امور روابط اقتصادی با روسیه و نماینده و مشاور منطقه آزاد لوتوس آستراخان در ایران، ضمن اشاره به آمار و ارقام روند صادرات ایران در حوزه های مختلف به روسیه، گفت: ما اگر توافقنامه تجارت آزاد هم امضاء کنیم، قادر نخواهیم بود که از فرصت استفاده

لازمه توسعه صنایع میانی همجواری با مجتمع های بالادستی است

و گسترش زنجیره ارزش صادراتی، شهرک های تخصصی غیر دولتی به منظور توسعه زنجیره های ارزش، تأسیس گردید در حالی که لازمه توسعه صنایع میانی، احداث این صنایع در جوار مجتمع های بالادستی پتروشیمی است. با این حال به دلیل محدود بودن زمین در این منطقه، توسعه بیشتر صنایع میانی امکان پذیر نشد. به علاوه موفقیت در این زمینه همچنین منوط به انعقاد قراردادهای بلندمدت میسر و واحدهای تأمین کننده خوراک و واحدهای مصرف کننده است که این موضوع نیز به دلیل نامشخص بودن قیمت خوراک واحدهای بالادستی، انجام نشد.

قابل توجهی را تجربه کرد. خوراک گاز از آن با هدف تشویق سرمایه گذاری در این صنعت، عمدتاً در صنایع بالادستی گازی مورد استفاده قرار گرفت و به تبع آن توسعه نامتوازن صنعت پتروشیمی ایجاد شد. حاشیه سود بالاتر در حلقه اول زنجیره تکمیل واحدهای پتروشیمی گازی، موجب استقبال سرمایه گذاران به ایجاد پروژه های جدید و متعدد شد. در واقع قیمت مناسب خوراک در حلقه اول زنجیره و عدم تسری تخفیف های خوراک به حلقه های بعدی، محرکی بود برای بخش خصوصی که عمدتاً در حوزه صنایع بالادستی فعالیت می کنند. از سوی دیگر در راستای توسعه صنایع میانی پتروشیمی

بهناز کامووسی؛ رئیس اداره مواد شیمیایی سلولزی دفتر توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت ایران، در این همایش با تکیه بر بررسی فرصت های صادراتی صنایع پلیمری و شناسایی

